

ΛΑΪΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΛΑ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

№ 111 X, ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 47 | Τιμή φύλλου 50 fillér | Γραφείο VII, Lenin-krt. 9—11. IV. em. | ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΙΟΥΝΗ 1959

Η Λ.Δ. ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ

ΣΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ "ΙΠΟΥΛΕΤΕΛΕΜΓΚΑΡ" ΑΥΞΗΘΗΚΕ Η ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ 25%

Στό εργοστάσιο έτοιμοι να δοθούν από μετόχους της Δομολαίτης απόπειρα άρχειν ιδέων που έχουν και οι εργάτες, έχοντας τεχνολογικές μεθόδους. Αυτές τις μεθόδους τις έπεξεργάστηκε η κομ. επιτροπή του εργοστασίου. Με την εφαρμογή αυτών των μεθόδων λιγότερο το βάρος των δοκών και μεγάλωσε η απόδοση τους και η ελαστικότητα τους. Οι εργαζόμενοι του εργοστασίου παίρνοντας μέρος στην έμμεση προσπάθεια του εργοστασίου, οι οποίοι δούσαν να εφαρμόσουν τις παραπάνω μεθόδους σε πλατύτερη κλίμακα, έτσι που να τελειώσουν πριν από την προθεσμία του πλάνου τους, το οποίο σε σύγκριση με την περσινή παραγωγή είναι αυξημένο κατά 65%.

Στην πορεία της έμμεσης οι εργα-

ζόμενοι πέτυχαν τα παρακάτω αποτελέσματα: Στο πρώτο εξάμηνο εκπλήρωσαν το αυξημένο πλάνο τους κατά 101—102%. Στόν τομέα της παραγωγικότητας της δουλειάς: Η αύξηση της όριας παραγωγής που αντιστοιχούσε σ' έναν εργάτη αυξήθηκε από 30 σε 51—52 φορές. Στόν τομέα του κόστους της παραγωγής σημειώθηκε ελάττωση κατά 30 ως 32 φορές. Έλαττώθηκε επίσης η χρησιμοποίηση της ποσότητας τοιμέτων και σιδήρου.

Η παραγωγή σε σχέση με πέρσι διαπλασιάστηκε χωρίς καινούργιες επενδύσεις, αλλά με την εφαρμογή καινούργιων μεθόδων και την αύξηση της παραγωγικότητας της δουλειάς κατά 25%.

ΑΜΙΛΛΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΝΕΟΛΑΪΣΤΙΚΕΣ ΜΗΡΙΔΕΣ

Στό εργοστάσιο "Λόρεντς Χέρμπερτ" γίνεται μια ευγενική αμύλλα ανάμεσα στις μεριδές της νεολαίας. Ένας βασικός στόχος της αμύλλας είναι η εκπαίδευση του πλάνου. Οι πρώτες μέρες του Ιουνίου αποτέλεσαν σημαντικό σταθμό από την άποψη της εκπαίδευσης του πλάνου. Πρώτη η νεολαϊστική μεριδα "Ζόρνα", δήλωσε ότι εκπλήρωσε το πλάνο της του πρώ-

του εξαμήνου. Ιδιαίτερα καλά αποτελέσματα πέτυχε η μεριδα αυτή στον τομέα της βελτίωσης της ποιότητας και της ελάττωσης των σκαθών.

Επίσης στις 2 Ιουνίου τελείωσε το πλάνο της του πρώτου εξαμήνου και η μεριδα "Γάντσε". Στις 4 Ιουνίου τελείωσε το πλάνο της η νεολαϊστική ομάδα "Είρηνη".

ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ Η ΦΕΤΙΝΗ ΣΟΔΕΙΑ

Σύμφωνα με πληροφορίες του Εμπορίου Γεωργίας η ανάπτυξη των σπαρτών σ' όλη τη χώρα είναι ευνοϊκή. Η καλλιέργεια της γης φέτος ήταν πολύ καλύτερη από την αντίστοιχη περίοδο της περσινής χρονιάς. Ο βορροχρός καιρός ενόψει πολύ τα σπαρτά, παρ' ότι ως ένα σημείο εμπόδιζε το βοτάνισμα, το σκάλισμα κλπ.

με 25 Ιουνίου, της σέκας, του σπαριού και του άνοιξιάνικου καθαριού στις άοχες Ιούλη.

Η παραγωγή του καλαμποκιού σε σύγκριση με την περσινή προβλέπεται κατά 5% μεγαλύτερη. Επίσης φέτος αυξήθηκε η έκταση που σπάρθηκε με ζαχαρότευτλα από 188.1720 χόλντ σε 209.240 χόλντ.

Χάρη στον ευνοϊκό καιρό η σοδειά της φθινοπωρινής και της άνοιξιάνικης σποράς προβλέπεται πολύ καλή. Ο θέρους των φθινοπωρινών καθαριών προβλέπεται σ' άρχισι ανάμεσα στις 20

Οι εργαζόμενοι αμύλλας και στους άλλους συνεχίζονται. Στην περιοχή του Σέγκεν, στα χωριά που βρίσκονται στο πιο νότιο τμήμα της περιοχής άρχισε ο θέρους. Η σοδειά προβλέπεται ελαφρώς.

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΟΥΓΓΡΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Οι γεωλόγοι του επιστημονικού δόγματος έρευνούν ανακάλυψαν καινούρια κοιτάσματα βωξίτη στην περιοχή Νόραντ. Τα απόθεμα βωξίτη στην περιοχή αυτή έπορεύεται, ότι ξεπερνούν το ένα εκατομμύριο τόνους.

οικοδομών, το Σάββατο βράδυ έγινε μεγάλη συγκέντρωση οικόδομων στην αίθουσα συνεδριάσεων του μετρό των Βουδαπέστης. Στη συγκέντρωση παρευρέθηκαν πολλές προσωπικότητες του κόμματος, της κυβέρνησης και των συνδικάτων. Τον πανηγυρικό της ημέρας έξεφώνησε ο σ. Α. Αταλ. Απρό, πρόεδρος αντιπροέδρος της κυβέρνησης. Μετά την έμμεση παρασημοφόρηση τους καλούσαν οικόδομοι εργάτες και καθοδηγητές.

—Στην περιοχή Χάιντοουσιγκ οι γεωλόγοι, εφαρμόζοντας σεισμολογικές μεθόδους έκαναν διατρήσεις και ανακάλυψαν φυσικό φυσάριο σε μεγάλη ποσότητα. Τώρα σχεδιάζουν να συνεισφέρουν αυτό το φυσάριο καθώς και το φυσάριο που ανακάλυψαν παλιότερα και με άχρηστες να το μεταφέρουν στο Ντέμπερεν ή και σε άλλες πόλεις.

—Η νομαρχιακή Έπιτροπή της ΚΙΣ του νομού Τόλνα όριξε συγκέντρωση ειρήνης στο Σέκσαρντ, προς τιμήν του παγκοσμίου Φεστιβάλ της Νεολαίας. Στη συγκέντρωση πήρε μέρος ο Γενικός γραμματέας της ΠΟΔΝ Χοσιάν "Έρσρντ. Σε συγκέντρωση 5000 νέων μίλησε ο σ. Ζ. Κόμοσιαν μέλος του Π. Γ. του ΜΣΜΠ, πρώτος γραμματέας της ΚΕ της ΚΙΣ.

—Την Κυριακή 14 Ιουλίου γιορτάστηκε σ' όλη τη χώρα η μέρα του τρακτέριστ. Με την ευκαιρία της γιορτής 206 εργαζόμενοι των μηχανοστασίων των σταθμών πήραν διάφορα παρασημα και μετάλλια.

—Με την ευκαιρία των 10 χρόνων από την κρατικοποίηση της βιομηχανίας

Τα τελευταία νέα των εφημερίδων απ' την Ελλάδα μας φέρουν ενδιαφέροντες εξελίξεις γύρω απ' το θανατικό επίκαιρο πάντα θέμα της ετεροδικίας. Στους πυρηνολογικούς καιρούς που ζούμε, η ετεροδικία δεν μπορούσε παρά να προσηλωθεί απ' αυτή. Ός προχτές τη βλέπαμε να κινείται: και να δαυτά κατώτερα στρώματα της κοινωνικής άτακτοτητας—κόβοντας κοινούς θνητούς. Πριν λίγες μέρες, ουσίως, ελαφρώς, μ' ένα σάλτο στη στρατονομία της ελληνικής κοινωνικής ζωής και είναι άγνωστο πού θα σταματήσει η αεροπορική θύρα της. Αλλά το λόγο στο δελτίο της Τροχαίας. Το υπό στοιχείο ΕΛ 2476 αμερικανικών αυτοκινήτων, που όδην τον αμερικανό λοχία Τζόρτζ Ράγκελ, παρόντος και τραυματίες στη Λεωφόρο Βασιλίας Κωνσταντίνου την Μαρία Μαλτέζου, έτων 16, μαθήτρια. Ο οδηγός του αυτοκινήτου δεν συνεκλήθη διότι απολάμβανε διαπαιδαγωγικά.

Έχοντας διαλυματική άσπλη μπορεί να κόψει άβυσσους. Την ετεροδικία έτ' ούτως ή άλλως τον τη ζήλωσε ένας άλλος συνάδελφός του. Ο αμερικανός οργάνος Γάλετ απολάμβανε την ίδια μέρα (έν τώ άμα—και το θάμα!) να καταρρίψει νέο ρεκόρ. Μπήκε στο αυτοκίνητο του άρπαξε το βολάν, φωνάζοντας τη μηχανή του, ελαφρώς σε αλφεινός. Στο άμεσο οικογενειακό περιβάλλον του ύπουρου των Έξωτερικών και τσάκις, διπλωματικότητα την ώρα του.

—Γκόντ μορφή!—κοιτάει με το κλάδον της η ετεροδικία στα κράπητα του ελληνικού Στίβη Ντιπάρτεμεντ. Έτσι με έρχεται. Έγώ όμως δεν σ' έχω!

Για να μη νοσηλεί ότι υπερβάλλουμε τα γεγονότα, δίνουμε και πάλι το λόγο στο δελτίο της Τροχαίας. Το υπό στοιχείο ΕΛ 1398 αμερικανικών αυτοκινήτων με οδηγό τον αμερικανό σμηναίο Α.Β. Ράλετ συνεκλήθη ελς το "Ελληνικό με το έπ' άριθ. 3768 Ι. Χ. Κατά την σύγκρου-

ΜΕ ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥΣ: ΟΙ Κ.Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΖΙΝΗΣ ΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΣΤΟΪΚΑ

Οί κ.κ. Μαρκεζίνης και Βενιζέλος έδωσαν σε δημοσιότητα στις 9 του Ιουνίου την παρακάτω κοινή δήλωση:

«Θάτακ λάθος ή εξ ύπαρξης απόρριψη του προτάσεων του ρουμάνου πρωθυπουργού Στοϊκα. Το όραν δάταν να αντιπροσέττει η ελληνική κυβέρνηση, ότι εάν έχοσαν την συνάντηση των εκπροσώπων των Βαλκανικών χωρών για τη συζήτηση αποκοίνωση και μόνο του θέματος των πυρηνολογικών βάσεων, διασμο με την αναζήτηση εξερεύρεσης αποτελεσματικού τρόπου ελέγχου καθώς και της δλζη διερεύνησης της μορφής και της έκτασης των έγγυήσεων των μεγάλων δυνάμεων και ειδικά των Ε.Π.Α. και της Σοβιετικής Ένωσης.

Η εφημερίδα "Αύρη" γράφει ότι η κοινή τοποθέτηση των δύο ηγετών άπέναντι στις προτάσεις Στοϊκα θεωρείται πολιτική ενέργεια πρώτου μεγέθους, ή οποία απ' τη φύση της θάχει σοβαρές επιπτώσεις στην έσωτερική πολιτική ζωή της χώρας.

Η ελληνική κυβέρνηση άπερριψε και την Ρουμάνικη πρόταση

Στις 6 του Ιουνίου η Ρουμανική κυβέρνηση έπέδωσε στους πρεσβευτές των βαλκανικών χωρών διακοίνωση, με την οποία πρότεινε την άμεση σύγκληση παρβαλκανικής διάσκεψης σε άνωτατο έπλεδο. Η διακοίνωση αυτή θα άσχοιούταν αποκλειστικά και μόνο με τη

δημιουργία αποπυρηνικοποιημένης ζώνης στα Βαλκάνια, ζητώντας να έγγυηθούν την άσφάλεια της και οι μεγάλες δυνάμεις.

Οι προτάσεις αυτές της ρουμανικής κυβέρνησης, που περιέχονταν στη διακοίνωση βοήσαν πλατεί άπληρη και έπιδοκίμασθηκαν από τους λαούς πολλών χωρών της Άσίας της (Συνέχεια στην 3η σελίδα)

Η κυβέρνηση Καραμανλή άπερριψε τις προτάσεις που περιέχονταν στη Σοβιετική διακοίνωση σχετικά με το θέμα των ατομικών βάσεων και των βάσεων πυρηνολογικών. Καί συνεχίζει, όπως άνακοίνωσε, την πολιτική της. Υπολογίζοντας την τρομοκρατία σάν μέσο για την κατάπνιξη της λαϊκής αντίστασης, φθάνει σε τέτοιες προκλητικές προς τα αλήθματα του λαού ενέργειες, όπως την έπίσημη άποδοχή του χιλιετικού στρατού Χόνζινγκερ, και την έπίσημη διακήρυξη ότι κοινοί σκοποί έπιδιώκει η "Ελλάδα, με τους μιλιταριστές της Βόννης—γερμανούς σφαγείς του ελληνικού λαού. Πολλαπλασιάζονται κάτω από αυτές τις συνθήκες τα έρωτήματα της ελληνικής κοινής γνώμης σχετικά με την κυβερνητική πολιτική. Είναι έρωτήματα άχι μόνο της έργατικής τάξης με την ύψηλη πολιτική συνείδηση, αλλά και συντηρητικότερων κοινωνικών στρωμάτων. Καί άποτυπώδενικα άκόμα και άπό κόμματα που έκπροσωπούν μι-

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΥΒΕΡΝ. ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ ΕΚΔΕΧΤΗΚΑΝ ΔΗΜΑΡΧΟΙ ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Όπως μετέδωσε την Κυριακή το βράδυ ο ραδιοφωνικός σταθμός της "Αθήνας" δήμαρχοι της Αθήνας, του Πειραιά, του Αιγαίου και της Κοκκινιάς άναδείχθηκαν οι υποψήφιοι των κομμάτων της δημοκρατικής συνεργασίας. Δήμαρχος της Αθήνας άναδείχθηκε κ. Γκουκαλάς, σ' αντίθεση με τον πλειοψηφόντα γκουβέρντο, το δέ Πειραιά, ο κ. Νεντιάκης, ο οποίος συγκέντρωσε 16 ψήφους έναντι των 15 του κυβερνητικού υποψηφίου. Τα αποτελέσματα αυτά δέχονται πως μάταια η κυβέρνηση κατέβαλε κάθε προσπάθεια να έντεινε κάθε πείρα για να επιβάλει δημάρχους της άρεσκείας της. Ο κ. Μαρκής για να έλαττώσει κάπως τη σημασία, που έχουν τα αποτελέσματα αυτά προς όφελος των αντικυβερνητικών δυνάμεων, έλεγε πως τα αποτελέσματα αυτά στερούνται πολιτικής σημασίας, άν και σύγχρονα τόνιζε πως είναι άποκαρδιωτικά. Άνέφερε δέ σε συνέχεια τις έπιτυχίες που έλαγν οι κυβερνητικοί στην ύπαιθρο. Όμως το γεγονός είναι άπρίταγτο. Έκει που η κυβερνητική τρομοκρατική έκτακτη δέν μπορούσε να έπ' άποτελέσματα πύχε στην ύπαιθρο, οι αντικυβερνητικές δυνάμεις σημείωσαν σημαντικές έπιτυχίες. Έπίσης, όπως γράφει η εφημερίδα "Αύρη" σε άναπόσπαστη της από τη Θεσσαλονίκη δήμαρχος Λαγκαδά έκλέχτηκε και πάλι ο αντικυβερνητικός κ. Καλαβρής, πρεσβύτες των έπαγγελματιοτεχνών, το οποίο τον πρώτο έκλογό άκέρως άυθάρτα και παρόμοια ο νομάρχης Θεσσαλονίκης.

Η τικρή όμολογία του κ. Μαρκή, ότι τα αποτελέσματα των 3 μεγαλύτερων πόλεων της χώρας μας (γιατί, όπως ξαναγράψαμε και στη Θεσσαλονίκη έκλέχτηκε αντικυβερνητικός δήμαρχος) είναι άποκαρδιωτικά, είναι σύγχρονα και έπιδοσφόρο μήνυμα για την συντηρητική πλειοψηφία του λαού μας, ή ίδρα της πατριωτικής ένότητας και συνεργασίας κατάχτα διαρκώς έδωτος. Αυτό έδειξαν τα αποτελέσματα των εκλογών.

Ο τύπος έκτιμεί την άνιδεικτική αντικυβερνητικών δημάρχων, στις τρεις μεγαλύτερες πόλεις σάν σοβαρή έπιτυχία των προοδευτικών δυνάμεων, που από προγραμμα τους τάσσονται ένάντια στην έγκατάσταση βάσεων πυρηνολογικών στη χώρα μας.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Κροαστικά στρώματα κ' ένα κομμάτι της άστικής τάξης.

Γιατί, ρωτάει η ελληνική κοινή γνώμη, ρωτούν οι διάφοροι φρεσι της, άπο κοινού η κυβέρνηση την Βαλκανική διάσκεψη πού άπέναντι σε προθυποσχεγός της Ρουμανίας; Τι θά έλγει να γάσει η Ελλάδα άν έπιδουν μέρος σε μια τέτοια διάσκεψη άπο άκόμα και η σύμβαση της στο Βαλκανικό σύμφωνο Γουγκο-σλαβία άόχεται να μετασχηματίσει; Άν θά έλγε πολλά να κερδίσουν οι άρχαί και η είρήνη της Ελλάδας; Γιατί άποκαρδιώνει την δημιουργία αποπυρηνικοποιημένης ζώνης στα Βαλκάνια; Γιατί δέν άπέναντι σε πρόταση της προτάσεως που έλας έπίσημα, σχετικά μ' αυτό, η Σοβιετική Ένωση και προσωπικά ο σ. Χροντοσίφ; Γιατί ότε συζήτησε κ' άπό σπείρο που έξήγγελε για το ίδιο πρόβλημα ο άρχηγός του προοδευτικού Κόμματος Μαρκεζίνης και πού, όπως γρά-

Τέτοια και άλλα παραπλήσια έρωτήματα γύρω γύρω από το θέμα των πυρηνολογικών, συντηρητικά για την κυβέρνηση Καραμανλή, διατυπώνονται αυτές τις μέρες στην Ελλάδα. Από την Ε.Π.Α. που προποσάται στη μάχη για την άποκαρδιωτική πυρηνολογική έλλοση. Μά και από την Έπιτροπή για την έρεση και την είρήνη, από πολιτικούς, όπως ο Μαρκεζίνης, ο Μερκούρης και άλλους.

Άπάντησιντά έρωτήματα αυτά δέν δίνουν βέβαια οι άσπιτες και άδοξα έρωσμοί του κυβερνητικού τύπου. Η άπάντηση στα έρωτήματα αυτά είναι μιά: η κυβέρνηση Καραμανλή πολιτευταίος πολιτευταίος, γιατί είναι κυβέρνηση έθνικής ύποτέλειας. Γιατί έχει γνώμονα ήχι τα έθνικά συμφέροντα μ' τα συμφέροντα του άμερικανικού ιμπεριαλισμού. Αυτό το ξαναέχει τώρα με την ύπόθεση των πυρηνολογικών. Καί το βλέπουν όλοι οι πύλοι έλληνες, από πλατεί στρώματα του λαού.

Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΑΣΦΑΛΗΣ ΦΡΑΓΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΑΣΙΣΜΟΥ

Άρθρο του σ. Δ. ΣΕΒΑΙΔΓΚΙΝ στην "Πράβδα"

Μου και των άστικών έλευθεριών, έκει άπον οι δυνάμεις της δημοκρατίας είναι άποκαρδιωτικές και το έργατικό κίνημα άποκαρδιωτικό. Η δέν άπέναντι στην άποκαρδιωτική πολιτική ώριμότητα για την όργαση άντίστασης.

Με την άξεδιάντροπη έμμεση του στίς ύποθεσις μιας σειράς άστικών, άφρικανικών και λατινοαμερικανικών χωρών, ο άμερικανικός ιμπεριαλισμός προσπαθεί να επιβάλει έκει φασιστική καθεστώς. Στην Ταϊλάνδη και το Πακιστάν έγιναν τον Οκτώβριο 1958 στρατιωτικά πραξικοπήματα και έπιβλήθηκαν στυγνές στρατιωτικές δικτατορίες, διαλύθηκαν τα κοινοβούλια, τέθηκαν έκτός νόμου πολιτικά κόμματα και κλεισθηκαν προοδευτικά δημοσιογραφικά όργανα.

Άν οι δυνάμεις της Δημοκρατίας είναι άρκετά όργανωμένες, στρεφόμενες σε γενούς δεσμούς με τις μάζες και άργυρωμένους άπο πρέπει, θά μπορούσαν να άποκαρδιώσουν την έπίθεση της άντίδρασης και να την κατανική-

σων. Άπέναντι παταγωδώς π.χ. οι προσπάθειες των ιμπεριαλιστών και της έσωτερικής άντίδρασης στην Ινδονησία να άναπτύξουν το δημοκρατικό καθεστώς. Η νεοή ιρακινή δημοκρατία συντίγνει, τελειοταί, την λεγόμενη έξέγερση της Μοσούλης.

Πολύ πρωτίτερα, το 1953, άπέναντι σε η προσπάθεια του μονοπωλιακού κεφαλαίου και της καθολικής άντίδρασης να κάνουν εισηγμένους πραξικόπημα στην Ιταλία με την βοήθεια εκεί φασιστική καθεστώς. Στην Ταϊλάνδη και το Πακιστάν έγιναν τον Οκτώβριο 1958 στρατιωτικά πραξικοπήματα και έπιβλήθηκαν στυγνές στρατιωτικές δικτατορίες, διαλύθηκαν τα κοινοβούλια, τέθηκαν έκτός νόμου πολιτικά κόμματα και κλεισθηκαν προοδευτικά δημοσιογραφικά όργανα.

Άν οι δυνάμεις της Δημοκρατίας είναι άρκετά όργανωμένες, στρεφόμενες σε γενούς δεσμούς με τις μάζες και άργυρωμένους άπο πρέπει, θά μπορούσαν να άποκαρδιώσουν την έπίθεση της άντίδρασης και να την κατανική-

σων. Άπέναντι παταγωδώς π.χ. οι προσπάθειες των ιμπεριαλιστών και της έσωτερικής άντίδρασης στην Ινδονησία να άναπτύξουν το δημοκρατικό καθεστώς. Η νεοή ιρακινή δημοκρατία συντίγνει, τελειοταί, την λεγόμενη έξέγερση της Μοσούλης.

Πολύ πρωτίτερα, το 1953, άπέναντι σε η προσπάθεια του μονοπωλιακού κεφαλαίου και της καθολικής άντίδρασης να κάνουν εισηγμένους πραξικόπημα στην Ιταλία με την βοήθεια εκεί φασιστική καθεστώς. Στην Ταϊλάνδη και το Πακιστάν έγιναν τον Οκτώβριο 1958 στρατιωτικά πραξικοπήματα και έπιβλήθηκαν στυγνές στρατιωτικές δικτατορίες, διαλύθηκαν τα κοινοβούλια, τέθηκαν έκτός νόμου πολιτικά κόμματα και κλεισθηκαν προοδευτικά δημοσιογραφικά όργανα.

Άν οι Ε.Π.Α. πιέζουν σ' έμεγα την Ελλάδα, μέσω της άμερικανικής ήγεσίας του ΝΑΤΟ—έγραφε πριν λίγες μέρες η ελληνική συντηρητική εφημερίδα "Ευτία" για την έγκατάσταση άπο γίνεται πιο γρήγορα πυρηνολογικών βάσεων στην Ελλάδα από δέν κάνουν προς άφρον της Ελλάδας, αλλά να έξυμνηρηθούν δικά τους συμφέροντα. Έμεις όμως δέν πρέπει να έκμηδυνούμε για το χάθη των αμερικανών.

Η φωνή που τά λέει έτοιμά έρχεται απ' τα δεξιά. Αί τρέχοντα λαμνητόμο της ετεροδικίας πολιτικές διακρίσεις δέν κάνουν. Προσέττει έκωσαν τον στρατηγό Σαράφη, της Άριστερής—φρέτος τραυματίουν τον άδερφό του συνταγματικού κ. Άβερλόν. Κι ο ετεροδικός πυρηνολογικός γάρος, άν έγκατασταθεί στην άεροπορική έπιδομνη κούρα τον και πάλι σ' άφρον την Ελλάδα, δέν θά έξωραίσει και ταύτος παρατάξει. Έίτε απ' το άριστερό πεδίο δρόμο περπατάς, είτε απ' τα

δεξιά βάσεις, είτε στο κέντρο με περσική και προσήχη άερογυμνασία—ο Τίμιος Τζών θά σε βρεί... Γιατί ο φρέλις απότος οδηγός έχει βάσει στόχο τον άποτος τους Έλληνες. Δεξιάς, άριστερής και κεντρώας, κυμαίνόμενος, είτε άποποθέτιτος...

Άποποθέτιτος είπαμε, "Όταν παίρνει κάποιον φωτιά, άποποθέτιτος δέν ύπάρχουν. Σηκώνεται στο πόδαρι άποτος ο κόμος, όλη η γειτονιά και προσπαθούν να την σβήσουν. Αυτό γίνεται έτοιμους τους καιρούς στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια. Ένα φράγμα και νό θέλουν να σπώσουν οι λαοί που τά κατοικούν για να φυλάξουν το σπίτι τους απ' την άεσταλταντική πυρκαγιά. Ένα φράγμα κ' ένα όχημα κινδύνου έφώνει ο Τροχονόμος της Είρήνης που θέλει να συννεχίζεται η κυκλοφορία της ζωής. —Στό!—λέει το σήμα του τροχονόμου στην πυρηνολογική άμερικανική κούρα. Έδώ είναι ζώνη Είρήνης. Άπό δώ δέν περνούν.

Τόν τελευταίο καιρό δημιουργήθηκε σοβαρός κίνδυνος για τις άστικο-δημοκρατικές έλευθερίες και τα δικαιώματα των λαών της Άφεντινής, της Ουγγαρίας και μερικόν άλλων χωρών της Λατινικής Άμερικής. Κάτω από την πίεση των ιμπεριαλιστών των Ε.Π.Α. οι κυβερνητικοί κύκλοι των χωρών αυτών άπαντούν στις έκδηλώσεις των εργαζόμενων για την έθνική άνεξαρτησία και την άνυψωση του βιοτικού έπιπέδου με έταση των άποτυπομικών διωγμών με συλλήψεις συνδικαλιστικών στελεχών. Τελειοταί, στην Άφεντινή άπαρηγόρησε η όρση του Κομμουνιστικού Κόμματος. Οι άμερικανοί ιμπεριαλιστές, μαζί με την παρήγορη άντίδραση, έξυμνούν στην Κούβα συννομήσεις έναντι των δημοκρατικών έλευθεριών, που κατέκτησε ο λαός στον άγώνα έναντι της δικτατορίας του Μπατίστα.

Στις χώρες που κεφαλαίο, άπον για διάφορες ατίες είναι πιο άδύσκολη η άνοικτη άγηση του κοινοβουλευτισμού, οι κεντρώες τάξεις έπιδοκύν να καταργήσουν βαλμαία τα δημοκρατικά δικαιώματα και τις έλευθερίες, καλυπτόμενες κάτω από την μάσκα της νομιμότητας. Τέτοιους ένοχισμένους κοινοβουλευτισμούς (Συνέχεια στην 3η σελίδα)

Τό χρονογράφημα του σ. ΔΟΥΝΑΒΙΤΗ ΕΤΕΡΟΔΙΚΙΑΣ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ

Ολοι είναι ίσοι άπέναντι του άπερτάτου νόμου της ετεροδικίας. Ετεροδικούντες οι Άμερικανοί—ετεροδικούντες οι "Έλληνες". Άπ' τη μεκοή μαθητιούδα, ως τον άδερφό του ύπουρου των Έξωτερικών—και γιατί όχι... το σ' είναι αυτός και κνιά, μέγχο. Θού Κέρλε φυλακίτην τόν στοματί μου.

Είπαμε πριν. Άπάνω στην κούρα του ο έξενος... Καί ταν μονάχα περιούρας ο λόγος, λίγο το κακό. Έκείνος όμως πού έτοιμάζεται να ετεροδικήσει στην Ελλάδα, δέν είναι άπλος ένας σμηναίο Ράλετ ή ένας λοχίας Ράγκελ. Είναι η μεμνητοαία της άμερικανικής ετεροδικίας πολιτικής—ο τίμιος Τζών πυρηνολογικός οδηγός ρουκέτας μέσω βελγικών, άποτυπομικών... Άπότος ζητεί να άλωναίει την "Ελλάδα—κι άποτον πάρε ο Χάρος... Πού είναι να πάρε ο Χάρος...

«Τι δέ σ' εἰς ἀλλὰ προσθέουσιν καὶ
τίς διαφωνίᾳ, ποὺ παρουσιάζονται σὺν
δυτικῷ στρατοπέδῳ καὶ παίρνουν ὁ-
μέρα σὲ μέρα πῶς δωμένη μορφή (ἡ
ἀπουσία τῆς Ἰστανβούλα ἀπὸ τοῦ τελε-
ταῖο Συνεδρίου τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. στὴν Ἰσταν-
βούλα) ἡ ἀντίσταση τῶν γάλλων, ὅσον ἀφο-
ρᾷ τὴν τοποθέτηση πυραυλικοῦ ὅπλου στὸ
ἔδαφος τοῦς κ.λ.π. τότε ἡ εἰκόνα ὁλοκλη-
ρῶνεται: αἱ προσδεντικεῖς διηγήσεις
καταχρῶν ὁλοένα καὶ περισσώστερες ὁ-
μοίως, ἀπὸ τίς στοίχεις διεξάγουσιν ἀπὸ
πρὸ ἀπαρσαστικὰ τὸν ἀγῶνα τοῦς γι-
νὴν ἔκθεσι τῆς διεθνέως ἔντασης, γι-
νὴν εἰρήνην.
Ζ. Τ.

Лашкос Агонас

ЗА ПОДОБРУВАЊЕТО НА СТРАНИЦАТА НИ

Неодамна одбележавме 10-годишнината од тој ден, кога гостоприемливиот унгарски народ не прима во своите гради, давајќи ни можност да се развиеме секаде, како во теренот на техничката квалифицираност, исто така и во теренот на културниот ни развиток. Во овие десет години — релативно мал период во поглед можностите што можат да се дадат за развитокот на еден човек — нашите сопнародници, и тоа особено младите, забележаа значајни чекори напред во областа на техничката квалифицираност, во културниот и научниот терен. Денеска многу маду се тие, коишто не се имат квалифицирано, или, пак, не се имаат истакнато во специјализирани занаетчи. Мошне сите наши младици, коишто пред десет години го носеа врз себе си петното на полната неграмотност — «подарок» на грчката действителност, денеска можат да се гордеат со разни дипломи, получени или во техничките школи, или пак во разните универзитети

и виши учебни школи на страната. Денеска многу наши млади луѓе стигнаа до таков степен на развитокот по поглед поопштата им интелектуалност, што покрај својата производствена работа, се во состојба трорешки да се занимаваат со искуството. Многу од нив стигнаа дотаму, што просто можиме да кажиме дека создават ремек-дела, чия искуствена усовршеност сведочи за талант, досега неследуван од повидни претставители на оваа или онаа гранка на искуството. Рисуваат задоволително добри рисунки, пишат стихотворенија или пак се истакнуваат по разните жанри на прозата, снимаат доста убави слики, се занимаваат со скулптурата. Сето тоа, како и самиот оной факт, дека овие денеска заемаат сериозни постови во разните гранки на унгарското народно стопанство, е еден израз на благоприятните услови, коишто им се создадоа од народната власт, за да си развијат своите таленти и наклоности.

За сите овие прояви на сопородниците ни, за забележаните од нив успехи во сите терени на нивниот живот е призван да пише весникот „Лашкос Агонас“, органа на Друштвото ни. Оваа си задача он до некаков степен успешно ја исполнива, макаршто специјално во овој терен на неговата работа сеуште суштествуваат недостатоци. За соборувањето на овие недостатоци, се разбира, редакцијата на весникот вложува сериозни усилия, но ова не е достаточено. Нейзината работа треба непремно да се потпомогне од самите читатели, на прв степен од соработниците на весникот како и од кадрите на Друштвото ни. Еве ја на пример македонската страница. Одамна веќе во неа беше откриена рубрика под наслов „Наши млади литератори“, а скоро предвидува да открие специјална рубрика „Наши млади художници“, каде што ќе се поместуваат творешките дела на овие младици, коишто се занимаваат со рисување или со скулптурата. Во оваа работа на редакцијата треба бездруго да помогнат читателите на страницата ни, сите кадри на Друштвото ни, на прв степен соработниците и кореспондентите, како и членовите на Македонскиот литературен кружок во Будапешт. Да ги пронајдат нашите млади художници и да испратат творбите им до в-к „Лашкос Агонас“. Па иначе ниту може да биде успешно исполнета оваа задача на редакцијата ни.

СООПШТЕНИЕ

Ги известуваме нашите будапештански читатели, дека Македонскиот литературен кружок во Будапешт на 19 јуни (петок) ќе држе лекција со тема: Македонскиот литературен јазик во странство.

На лекцијата, којашто ќе стане

во младинската сала на Дохангар, се капат да учествуваат сите наши сопнародници од Будапешт. Лекцијата ќе стане во рамките на двумесечната подготвителна програма за прославувањето на 56-годишнината на Илинденското востание.

СПОМЕНИ ЗА БОЖИДАР МИТРЕВ

Н. Карапетков

и др. След многу време стариот куцовлаз се помина и работата му се презеде од најголемиот му син Митре.

Митре, идниот войвода, беше многу сакан од селаните си. И тој беше трудолюбив и чесен како татко си. Макар и неучен, тој беше човек со бунтарски дух, со остар поглед, обрнат повеќе кон планината.

Митревието семејство, вопреки што беше сиромашко, се приспособи кон селскиот живот и кон се повеќе развивањето на револуционерно движење во Костурскиот крај. Тоа усвои јазикот, нравите и обичаите на населението во Коноплани, тоа комитско гнездо во нашиот Костурски крај.

Од 1893 г., кога се основа ВМРО, движењето опфаќа Костурско и Леринско. Мислата за едно вооружено востание се и повеќе и повеќе расте. Тој стремеж за ослободување се развиваше и опфаќаше поробеното население од цела Македонија.

Во 1895 г. Митре напушна селото и избега во планината. Тој беше многу злотретиран и преследуван од некои агалари. Револуционерното движење правеше силно впечатленије на турското население, понеже тоа застапуаше на страната на бедната, безимотна и аргатска част. Колку турските управници го преследуваа и го ненавидуваа за овие му действия,

толкуповеке револуционерот Митре Влаот започна да се ползува со уважение и признателност сред селаните си во Коноплани и од населението на целиот Костурски крај.

След неколкугодишно комитаджиско Митре стана еден од најдисциплинираните четници во тоа време.

Митре Влаот, таткото на Божидар, беше многу расудлив, сообразителен и предвидлив. Овие му качества, како и неговата пословична храброст, го издигнаа во последствие како легендарен войвода. Турската воена и административна власт во целиот Костурски крај трепереаше од него, а македонското население го славеа како борец за македонската слобода и независност.

Лазар Поптрайков, Пандо Кляшев, Кузо Блашки и други од прочутите тогаш во Костурскиот крај войводи имаа високо мислење за Митре Влаот, којшто пред и след Илинденското востание изврши нечувани подвизи. След востанието му беше предложено да се прибере во Бугарија, но тој откажа да стори тоа со думите: „Јас сум македонец и се борам за слободата на Македонија. Оставам да ја продолжам борбата за нејзината самостојност и слобода“.

Митре Влаот навистина продолжил ослободителната борба во Македонија и четири години след востанието, през 1907 година, при с. Жупаништа во ожесточено сражение со турскиот аскер падна убит за слободата како верен син на својата измачена родина.

Божидар, синот на Митре Влаот, заврши трети клас во гр. Костур. Балканската војна го свари како младенец во село Коноплани. Со окупацијата на родниот му крај грчките воени и административни власти го преследуваа. Но нашите конопланици го криеа и во крајот на 1913 г. тој се префрли во Бугарија. Подпомаган од Костурското братство во столицата, Божидар заврши техничко училиште во Софија.

Исто како таткото си тој беше безстрашен, упорит и разумен. Како член на Партијата зеде живо учество во Септемвриското востание през 1923 г. во Бугарија. Беше еден од телобрателите на создателот на Народната република Бугарија — Георги Димитров.

След востанието Божидар си отстана во Бугарија. Работаше тука — таму, главно во Софија, и како член на Партијата беше секогаш на нејно расположение, без да се страшуваша за животот си. Божидар беше зверски убит през 1932 г.

Божидар Митрев загина во расцепот на својата младост — на 35 години. През јуни о. г. се навршуваат 27 години од неговата смрт. (Од „Македонски глас“)

Пред 56-годишнината на Илинден 1903 г.

ВОСТАНИЕТО ВО СМІЛЕВО

Войничката бурија ја собра турската војска во Смилево на познатата редовна вечерна молитва за султанот. Ненадејно еден залп пушки ги прекина аскерските извици: „Падисах'м чок'јаш“ (Да живее царот) — и во екот на пушките се смешаа гласовите на востанатите робови. „Долу султанот! Долу Турција!“ Се разнесе заглушно „ура“. Аскерите избегаа во своите куќи и во големата камена зграда на училиштето зедоа позиции и започнаа жестока стрелба.

Востанието во Смилево почна. Штабот и четниците што се наоѓаа над селото слегаа и се соединија со востанатите селани. Аскерите не се предаваа, но гледаа да ја преземат и големата камена куќа над селото — истата куќа во која пред три месеци заседаваше конгресот на Битолскиот револуционерен округ. Штабот реши да се изгори таа куќа. Стопанот на куќата — Ѓеорѓи Чуранов, револуционерен раководител, веднаш се согласи. Кога нејзиниот пламен го осветли Смилево, стопанот на потпалената куќа Чуранов беше зел позинија во друга куќа и пееше:

«Не сакаме богатство, не сакаме пари, но сакаме слобода, човечки правдини».

През ноќта востаниците го потпаляа и турскиот склад со куршуми и други материили.

Опсадата продолжи и на другиот ден. Поручекта се зададе нов турски одред, 400 души, откај Облакото и Гопеша, во помошт на аскерот во селото. Една смилевска чета, предводена од Стојан Донски, ги дочека на позицијата Ѓеорѓев Гроб. Паднаа таму десетина аскер и еден муляжизм. Аскерот отстапи во планината, на еден час од позицијата на штабот, каде што се истегли по заповед и четата на Стојан Донски. На 23 јули Турците запалија триесетина куќи во селото, и кога се пуштиа селаните накај запалените куќи, Турците отстапија надвор од селото.

АМЕРИКАНСКАТА ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ “Проблем брой 1,”

Во најпоследно време се и почество на конгреси и собранија, на состаноци сред деловите среди во САД, самонадејноста, возхвалата на американскиот начин на живот и доволството од американската действителност отстапуваат место на беспокойството, на сомнението и стравот од настояштето и на уште поголемиот страв од иднината. Уште една општествена организација во страната беше тревога.

Во крајот на април во Вашингтон беше открит 47 конгрес на Трговската комора на САД. Во работата на конгресот учествуваа преку 3.000 претставители на најголемите фирми и корпорации. „Проблем М 1 за икономиката на САД — изјави при откривањето на конгресот претседателот на комората Макдонел — е стравот од инфлацијата“. За тенденциите кон инфлацијата во САД Макдонел обвинува финансвата политика на востанатите, којшто од година во година ги увеличува „и без тоа огромните воени буџети“. Во резултат на таа политика дефицитот през тежаштата финансва година ќе излезе на 13 милијарди долари. Макдонел соопшти тревожниот факт дека през последните 20 години доларот изгубил 50 на сто од својата номинална вредност, а „ако подобни тенденции кон инфлација продолжуваат, след 10 години купателната способност на американскиот долар ќе составува само 35 цента“.

На прв поглед овие „бунтарски“ искажувања на претседателот на Трговската комора во САД будат удивление. Та нал „деловите среди“ во САД, чии претставители е и тој, се господствена и управителната класа? Нали тие се претендентите за свесовно господство и поткрепување на студената војна? Нали тие стојат зад се и поголемите воени буџети, зад воената помошт за странство, зад натпреварувањето во атомното и ракетно вооружување? Нивната волја послушно исполнува президентот Ајзенхауер, кога секоја година бара се повеќе и повеќе милијарди долари за воени цели.

За налагањето господството на САД над светот безспорно се сите „делови среди“ во САД — индустријалци, банкири и трговци. Кога сепак дума стапа како да се постигне тоа, меѓудивсе јавуваат различия. Од сегашниот натпревар во вооружувањето, од одделувањето на се и поголема воена помошт за чужбина се заинтересирани индустријалците на оружја

На 23 јули, војска и башибозук од селото Обедник, се вреки за грабење, тргнаа пак за Смилево, но што се наближило до позициите на востанатите на источниот крај на селото, беа одбегнати и удрија во беганье. Од тој ден до 14 август Смилево не беше обеспокојувано.

Смилевци поминаа дваесетина слободни дена. Беа не во селото, а во планината. Копачите и лопатите на селаните што немаа оружје, го направил Смилево укрепен лагер. Жителите околу

2.000 души, се заселија во месноста Голем Гар. Во тоа ново селиште изникнаа колиби од шума, се направила куќи и готварници, се организираа интендантски и други служби. Комитетот располагааше со сите материјални средства — приватна сопственост немаше — и ги задоволуваае нуждите на сите.

Радоста од слободата, со која живеаа луѓето, беше слатка, и отказот од приватната сопственост беше најмалата жертва пред олтарот на таа слобода.

Цифри и Факти

БЕЗОБЛАЧНО Е НЕБЕТО НАД НИВ

Денеска во детските јасли и градини во Советскиот Союз се воспитуваат повеќе од 3.400.000 деца. За нивното издржување през 1958 г. советската држава израсходила мошне 10 милијарди рубли, или двојно повеќе во срамнение со 1953 година.

Во Китайската народна република непрекидно се развива мрежата од учебни заведенија. Сега во страната има 800.000 начални училишта, во коишто се учат 84 милиони деца.

Повеќе од половината од децата од 3 до 7-годишна возраст во Бугарија посетуваат детски градини.

Детските болнични одделенија и сектори во НР Бугарија од 4 со 219 кревати през 1944 г. се увеличил на 125 со 3.553 кревати; детските санаториуми — од 3 со 550 кревати — на 11 со 1.975 кревати. Открити се 6 специјализирани детски болници со 335 кревати; домовите на майката и детето се увеличил од 4 со 190 кревати на 16 со 1.100 кревати.

Нерадостна е нивната судба

Без секакви медицински грижи децата во Кенија масово боледуваат и умираат. Дизентеријата, едната шарка, маларијата, епидемијата од чума и систематичното недојдање се причина во Кенија да умираат половина од децата до 5-годишна возраст.

Во мошне сите развити капиталистички страни недостигаат голем број училишни згради, поради којшто милиони деца се лишени од можноста да получат дури началното образование. Во САД не достигнуваат 140.000 класни стаи, во Турција — 16.000 училишта, во Грција — 7.000. Подобно е положението и во Италија и други страни.

Во Пакистан, којшто членува во два агресивни блокови на Запад — СЕАТО и Багдадскиот пакт, 57 отсто од децата, на возраст од 6 до 11 години, не можат да посетуваат училишта. За да се повеќе во страната сеопшто образование, се неопходни уште 30.000 начални училишта и 200.000 учители.

тргуваат со такви стоки. Непосилното вооружување и огромните воени помошти за странство ги поглотуваат златните резерви, го обезбедуваат доларот, ги привлекуваат суровините кон „подоходната“ воена индустрија. Затоа печалбите при нив се малки, пазарите се стеснуваат, барањето на нивните стоки непрекидно намалува, а безработицата расте.

Сигурно овие „делови среди“ има предвид Макдонел, кога во крајот на својот говор ги капе да „окажуваат уште поголемо влияние врз решенијата на државните органи, да земаат најнепосредствено учество во политиката“. Дали овие „делови среди“ ќе успеат да се преборат со силните магнати на оружјето?

и со интересите на овие коишто

БУНИШТЕТО НА НАТО И ВОЈСКИОТ ПЕТЕЛ



За нашите деца

Хумор

—Штом како ги научовме четирите времина на годината, нека ни каже Насето: Кое време се берат яболките?

НАСЕ: Тогаш, кога домакино е доха и кучето врзано.

Петрето се врати од училиштето. Штом стигна дома го праша майка му:

— Каково впечатление ти направи новиот наш учител?

— Апсолутно никакво — одговори Петрето. Тоа што сакам да кажам е дека нема доверие на неговите думи. И тоа зашто еден пат ни вели дека 3+3=6, а други пат 2+4=6. Кое од тие е правилно?

УЧИТЕЛОТ: Зашто Ристе во минатиот месец беше тукуречи последниот на уроците, а овој месец последен?

Ристето: Не сум виновен јас, а Никаки што се разболе. Тој беше последен през минатиот месец.

Знаете дека...

Тежината на земята е 6000.000.000.000.000.000.

Земята се врти околу сонцето со скорост до 30 км. на секундата (над 100.000 км. на саат).

Обемот на сонцето е 1300.000 пати поголем од обемот на земята, а сите планети земени на едно имат обем 600 пати помал од обемот на сонцето.

За да стигне на Сирнус, една од најблиските звезди со земята, еден воз со скорост од 100 км. на саат му требаат 90 милиони години.

Ако земята немаше атмосфера ќе го гледаме сонцето како едно тркало со сем црно.

Диаметрот на сонцето е 1.400.000 км., значи 110 пати поголем од диаметрот на земята?

Температурата на сонцето, при својата површина, е тукуречи 6000 градуси целзиус?

Населението на земната топка има 2.655.000.000 жители, од кои повеќе од половината живеат во Азија?